کتابخانه: مولانا آزاد، دانشگاه اسلامی علیگر، هند

نام کتاب: المعارف حاشیه شرح المواقف

شماره: ۹/477 عربي علمیه السبحانی

مصنف: عبد الحی فرنگی محلی

فهرست کننده: دکتر نعیمی و دکتر خواجه پیری

شماره فیلم: ۲-۷-۷۶

عقائد و کلام ۲۴۴/۹

۱۲۸/ورق

(۴۳)

۲۴۴/۹

المعروف بحاشی شرح المواقف

از مولفات حضرت المحققین علامة المدققین
مولانا [illegible]
[illegible]
[illegible]

تحریر [illegible]
[illegible]

[illegible] UNIVERSITY LIBRAR[illegible]
[illegible] UNIVERSITY [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم

نحمدك يا من قصرت عن وصف كماله السنة الاعلى والاعلام

يا من وقفنا على مواقف الكلام ووفقنا لشرح عقائد الاسلام [illegible]
والسبيل الى [illegible] عن غياهب الشكوك والاوهام فصل عليه وعلى آله وصحبه [illegible]
الى سبل السلام فيقول الراجي عفو ربه القوي ابو الحسنات محمد عبد الحي اللكنوي الانصاري
تجاوز الله عن ذنبه [illegible] ابن بحر الفضل والكمال [illegible] منبع المعقول و
المنقول مولانا الحافظ الحاج محمد عبد الحليم جعل الله من ورثة جنة النعيم هذه تعليقات مسماة
علقتها على الحواشي الزاهدية المتعلقة بالامور العامة من شرح المواقف
لما رأيت [illegible] من الناس [illegible] عليها [illegible] من الاكياس [illegible]
[illegible] المطلب [illegible] من علق عليها [illegible]
[illegible] الناظر في هذه [illegible] المواقف [illegible]
من هذه التعليقات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

وما علي قوله

٣

والمعترفت عن التطرق الى سرادق جلاله صحة العقول والافهام وثبت اقدام [illegible] في مواقف

وانما على قول من قال يا من للبعيد فوجه اختياره تنزيل القريب منزلة البعيد لعلو شانه وسمو مكانه
[illegible] الطلاق [illegible]
[illegible]
[illegible] تفسير البيضاوي عند قوله [illegible] انه قال فيه دليل على جواز اطلاق
الاسماء المبهمة على الله تعالى [illegible] المشهورة يا من [illegible]
[illegible]
[illegible] الى [illegible] قصر عن الشيء قصورا
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

و دفعائد ... قواعد عقائد الاسلام

[illegible]

... الاراء والاثار ... التعريف ... المواقف ... علم الكلام ...

[illegible]

وصل على افضل الرسل سيد الانام محمد الهادي باقرب الطرق الى دار السلام وعلى آله ... الكرام وصحبه ... العظام

[illegible]

وتعاقبت الانوار والاظلام [illegible] فيقول العبد الضعيف المحتاج الى رحمة الله القوي
محمد شاه بن محمد اسلم الحسيني الهروي [illegible] معلقة على الامور العامة من شرح المواقف [illegible]

[illegible]

ما تعاقبت الشهور والاعوام [illegible] ما قارن الصحف والاقلام [illegible]
وتعاقب الانوار والاظلام [illegible] خير الكلام [illegible]

محمد زاهد [illegible] من اجلة العلماء المتاخرين [illegible] كان [illegible]
ولد في الهند [illegible] العلوم [illegible] من علماء زمانه [illegible] كابل [illegible]
[illegible] السلطان اورنگ زيب [illegible] كابل [illegible]
[illegible] العسكر السلطاني في سنة الف [illegible] وسبعين [illegible]
[illegible] التاليف الى ان توفي [illegible] سنة [illegible] ومائة [illegible]
[illegible] حواشي شرح [illegible] وحواشي على شرح التجريد [illegible]
الرسالة القطبية [illegible] التصانيف [illegible] بن محمد اسلم [illegible]
[illegible] العلوم [illegible] في لاهور [illegible] العلوم في خدمة السلطان
[illegible] قضاء كابل ثم [illegible] قضاء العسكر السلطاني ومات في لاهور سنة الف [illegible]
[illegible] شرح المواقف [illegible] من تصانيف العلامة عبد الرحمن بن احمد [illegible]
بن احمد [illegible] قاضي القضاة عضد الدين الشيرازي كان اماما في المعقول [illegible]
[illegible] والنحو [illegible] شرح مختصر ابن الحاجب [illegible]
[illegible] من نواحي شيراز [illegible] زين الدين [illegible] البيضاوي
[illegible] الى سعيد [illegible] وتوفي [illegible]
[illegible] سنة ست وخمسين وسبعمائة كذا في طبقات السبكي
وشرح المواقف للسيد علي الشريف الجرجاني [illegible]

في درج عبارات [illegible] آذان الاذهان [illegible]
عرائس [illegible] الملائكة [illegible] آثار سيد
المرسلين صلى الله عليه [illegible] استحقاق العباد [illegible] الكفر والشرك [illegible]
الذي [illegible] كالاحراب [illegible]
[illegible] قد سطعت [illegible] الانوار [illegible]

في درج اي الدرج [illegible] يقال [illegible] في درج الكتاب [illegible]
[illegible] اللآلي جمع اللؤلؤ [illegible] والآذان [illegible]
[illegible] بالتحريك [illegible]
المراد [illegible] الاستعارات [illegible]
[illegible] التفعيل [illegible] بالفتح جمع الستر [illegible]
[illegible] جمع صحيفة [illegible]
جمع [illegible] التفسير البيضاوي [illegible]
العروس [illegible] الموصوف [illegible]
[illegible] آثار سيد المرسلين [illegible]
[illegible] الكفر [illegible]
عبارة عن عدم التصديق [illegible]
[illegible] عبارة عن [illegible]
[illegible]
[illegible]
الشرك [illegible] السلطان [illegible]

وإحسانه وأشرقت الآفاق بلمعات فضله وامتنانه أيد عساكره بالجنود القدسية الملكية
ونصرت على عصبة النفوس العلوية الفلكية تدبيره الراسخ سد منيع يأجوج الطغيان وحد
الثاقب شهاب رجيم لظلمة العدوان سيفه براق يخطف [illegible] لطلوع [illegible] مشكاة عجب
الكلف عن وجه القمر العلم مصباح يتنور من [illegible] والعقل مشكاة تقتبس من سراج
فضله الجسيم السلطان المعظم والخاقان المكرم [illegible] والمجاهد [illegible] شاه بهادر غازي
لا زالت رايات سلطنته مقارنة لآيات الفتح والظفر وآراء [illegible] مطابقة لمجاري القضاء
والقدر اللهم كما وهبت [illegible] الأولى [illegible] من بعد [illegible]
ارزقه في [illegible] السعادة القصوى وحسن المآب انك على كل شيء قدير وبالإجابة جدير

الأولى إلى الكمال من قبيل إضافة الصفة إلى الموصوف ولا يبعد أن يجعل [illegible] الاستعارة
سد منيع يأجوج الطغيان [illegible] السد الذي بناه ذو القرنين [illegible] يأجوج ومأجوج [illegible]
تدبيره الراسخ سد منيع يأجوج الطغيان [illegible] الكلف [illegible] الأرب كلف محركة [illegible]
[illegible]
[illegible] الأول المنير [illegible] ولا يبعد أن يحمل [illegible] في قول
إضافة الكلف إلى القمر [illegible] على الاستعارة انك على كل شيء قدير أي على كل شيء ممكن فهو
عام مخصوص [illegible] البعض ومن ثم قالوا إن الله تعالى
ليس بقادر على خلق [illegible] على الكذب [illegible] المستحيل
جنابه تعالى ولا تظنن أن عموم القدرة [illegible] والعجز [illegible] تعالى فإن
العجز عبارة عن عدم القدرة [illegible] أن يكون متعلق القدرة [illegible] الممتنعات
[illegible] أن يتعلق بها القدرة [illegible] متعلق القدرة إنما هو الممكن
والمستحيل لا يكون متعلقا للقدرة كما حققه العلامة عبد الحكيم [illegible] في المطالب الوفية

وعزه فاقهم [illegible]

ما يقتبس الخ

وعزه فاقهم فإن المقام مما يعرف بالفكر المصنف [illegible] ما يختص بقسم من أقسام الموجود الخ الأعلم انهم فسروا
الأمور العامة بعبارات شتى ليس [illegible] المناقشات منهم من فسره بما لا يختص بقسم من أقسام
الموجود التي هي الواجب والجوهر والعرض [illegible] شارح التجريد [illegible] عليه الاختصاص [illegible] الكم
المنفصل [illegible] ومنهم من فسره بما يشمل الموجودات [illegible] عليه خروج الوجوب [illegible] والوحدة
الحقيقية وأمثالها مما يختص بالواجب ومنهم من فسره بما يشمل الموجودات [illegible] على سبيل
[illegible] المحقق [illegible] شرح التجريد [illegible]
[illegible] الوجوب [illegible]
[illegible] مطلق [illegible]
[illegible] المختصة [illegible] في شرح حكمة العين
قول المصنف المقالة الأولى في الأمور العامة [illegible] واختلف النظار [illegible]
في تحقيق [illegible] الأمور العامة [illegible]
إلى أن [illegible] من الأمور العامة [illegible] مقابلات الأمور
[illegible] الأمور العامة [illegible] في التعريف
[illegible] الأمور العامة [illegible] بما يشمل الموجودات
[illegible] الاختلاف [illegible] في تفسير
العام [illegible] تفسير الموضوع [illegible]
[illegible] تفسير الأمر العام
[illegible] العلامة [illegible] الموجود
[illegible] المقام [illegible] من موضعه

انت تعلم ان المتبادر من ان الامور العامة احوال الواجب والجوهر والعرض محمولات عليها [illegible]

انت تعلم انه [illegible] ان ظاهر هذا العنوان يدل [illegible] اعتراض على المصنف [illegible]

[illegible]

توضيح المرام الثاني ان [illegible] العلامة نقيض مفهوما [illegible] ثلثة وفي عكس

[illegible]

[illegible] عبارة شرح المطالع في بحث العكس [illegible]

[illegible] في الحقيقة [illegible] في تعريف عكس [illegible]

[illegible] على الموضوع [illegible]

الموضوع [illegible] المنفصلات عكس [illegible]

[illegible]

[illegible] الموضوعية [illegible]

[illegible]

عليك [illegible] الرابع ان المراد بالموضوع [illegible] الامور [illegible]

[illegible] من الموضوع [illegible]

[illegible] الموضوع [illegible]

[illegible]

[illegible] الخامس [illegible]

[illegible]

[illegible] العام [illegible]

[illegible]

[illegible] الموضوع [illegible]

[illegible] العكس [illegible]

القول [illegible]

الموضوعية [illegible]

المحمولات

المحمولات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الموضوعية والمحمولية [illegible]

[illegible] الامر العام [illegible]

[illegible] عنوانات [illegible]

[illegible] الموضوع [illegible] الاقسام [illegible]

[illegible]

[illegible] العقل والنفس

الهيولى والصورة [illegible]

[illegible]

عرض عام الوجود والوحدة والعلية [illegible]

[illegible] الامور العامة [illegible]

[illegible]

[illegible] الدليل [illegible]

[illegible]

[illegible]

ونفيها ... الى الشيخ حيث قال وما وقع في تعليقات الشيخ من اطلاق العرض على الوجود فهو

بمعنى اخر ... المشهور ...

تعليقات الشفاء ... اطلاق العرض على الوجود ... كلام الشيخ ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] المقولات [illegible] الكيف [illegible] الكيفية النفسانية [illegible]

[illegible]

[illegible] حقيقة [illegible]

[illegible] العلم المطلق [illegible]

[illegible]

[illegible] علم مطلق [illegible]

[illegible]

[illegible] مطلق [illegible]

[illegible] مطلق مشترك [illegible]

[illegible] مشترك [illegible]

[illegible]

[illegible] المقبض [illegible]

[illegible]

[illegible] سائر الصفات [illegible]

[illegible]

[illegible] سائر [illegible]

[illegible] سائر الالفاظ [illegible]

[illegible]

[illegible] كثيرة في توسيط

[illegible]

[illegible]

[illegible] سائر [illegible]

[illegible] سائر [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الصحابات [illegible]
[illegible]
[illegible] وسایر الصحابات [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] بالقوة [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible] الامور العامة [illegible]

[illegible]

[illegible] المحقق [illegible]

[illegible]

[illegible] الامور العامة [illegible]

[illegible]

[illegible] اقول [illegible]

[illegible] تصديق [illegible]

[illegible] بتصديق [illegible] التصديق [illegible]

[illegible] الغرض العلمي [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] بالعكس كما كان [illegible]

[illegible] تعريف [illegible] الموضوع [illegible] أقول

[illegible] تمييز الموضوع عن جميع ما عداه [illegible] المقاصد من الواجبات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] لام العهد [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

وتخصيص [illegible] الموجودة مطلق

[illegible]

ويمكن [illegible] الماهية [illegible] على الوجود والتشخص

ودونك [illegible] تقرير [illegible] وجود الماهية والتشخص [illegible]

[illegible] الماهية [illegible] والتشخص [illegible]

[illegible] الماهية [illegible] التشخص [illegible]

[illegible] الماهية [illegible] بوجود

والتشخص [illegible]

[illegible] التشخص [illegible]

والتشخص [illegible]

[illegible]

[illegible] وعدم اعتبار الوجود [illegible]

[illegible]

[illegible] المقصود [illegible] الماهية [illegible] على الوجود [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الماهية [illegible]

[illegible]

[illegible] الماهية [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] العموم المطلق والعموم [illegible]

من العموم [illegible]

[illegible] موجود [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] وجود [illegible] مطلق [illegible]

[illegible]

[illegible] وجود مطلق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] عدم مطلق [illegible]

[illegible] معدوم مطلق [illegible]

[illegible] عدم مطلق [illegible]

[illegible] معدوم مطلق [illegible]

[illegible] وجود مطلق [illegible]

[illegible]

[illegible] وجود [illegible] عدم [illegible] وجود مطلق [illegible]

[illegible] معدوم مطلق [illegible] وجود [illegible]

[illegible] وجود مطلق [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اللفظ [illegible] ما يكون [illegible]

والعدم المطلق [illegible]

[illegible]

[illegible] العدم المطلق [illegible]

[illegible] المطلق [illegible]

[illegible]

[illegible]

الثاني بيان استتار محل الحكم [illegible] مقسم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٣

[illegible]

[illegible]

فالحاصل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] طبیعت [illegible]

[illegible]

[illegible] تمت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حقی ان [illegible] [illegible]

[illegible]

المنقودة من [illegible] [illegible] تخصیص [illegible]

[illegible]

المقام الثانی [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] في مسائل الفلسفة قد سمعت [illegible]

[illegible]

الاعتبار [illegible]

[illegible]

الموضوع [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حسب نفس الامر [illegible]

[illegible] وجود ثانی موضوع [illegible] بسیط [illegible]

[illegible] بکلیات متکثره [illegible] وجود ثانی موضوع [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ومن جملة اصلاحات [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] اقول [illegible]

[illegible]

[illegible] اقول [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] مطلق التساوي [illegible]

المطلق من [illegible] الاول [illegible] الاخر [illegible]

[illegible] باحدهما [illegible] حكم [illegible] مطلق التساوي [illegible]

[illegible] تحقق [illegible] الاصطلاحات [illegible] حتى [illegible]

[illegible] بالاحوال [illegible]

[illegible] الاحوال [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

الاقدام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] موضوع [illegible] مسائل [illegible]

[illegible]

[illegible] موضوع علم [illegible]

[illegible] موضوع علم [illegible] من حيث [illegible]

[illegible]

[illegible] في حقيقته [illegible] علم الكلام

[illegible]

[illegible] بالكلام كثيرا من الفلسفة [illegible]

مقاصده [illegible]

[illegible] الفلسفة [illegible] المتأخرين [illegible]

الطبيعية [illegible]

[illegible]

الطبيعية [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] المتقدم [illegible]

[illegible] المقدم [illegible]

[illegible] فلا [illegible] المقدم [illegible]

[illegible] المقدم على [illegible]

[illegible] المقدم [illegible]

[illegible] تقدم [illegible]

[illegible] المسورة [illegible]

[illegible] المقدم [illegible]

[illegible] يكون متقدم

[illegible] للمتقدم [illegible]

[illegible] اقسام المقدم [illegible]

[illegible] مطلق التقدم [illegible] اقسام الخمسة المذكورة [illegible]

[illegible] التقدم [illegible]

[illegible] تقسيم المقدم [illegible] التقدم [illegible]

[illegible] التقدم [illegible]

[illegible] التقدم [illegible] على [illegible]

[illegible] ترتيب [illegible]

[illegible] تقدم [illegible]

[illegible] المقدم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[redacted]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] الوجود الحقیقی [illegible]

[illegible] الموجودیة [illegible]

[illegible]

واستدل [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حرکة [illegible]

[illegible]

[illegible] تحقیق [illegible]

[illegible] الحقیقة [illegible]

[illegible] حقیقی [illegible] حقیقة [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible] [redacted] [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] حقیقت [illegible]

[illegible] اطلاق [illegible] حقیقت [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

امتناع قيام عرض بالعرض

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible] الموجود [illegible] الموجود [illegible]
[illegible]

[illegible] محمد [illegible]
[illegible] المصنف [illegible] بيانه الاول [illegible] المصنف [illegible]
شارح المقاصد [illegible] المصنف [illegible]
[illegible]
[illegible] شرح [illegible] المصنف [illegible]
المشرق وشيخ [illegible] العلامة [illegible]
[illegible] علوم [illegible]
الى السيد محمد [illegible] الطبقات [illegible]
[illegible] الكلام [illegible]
المعاني [illegible]
[illegible] الشيخ [illegible]
[illegible]
[illegible] المحقق [illegible]
[illegible]
[illegible] شارح المقاصد
[illegible]

[illegible]

[illegible] الكلام [illegible]

[illegible]

[illegible] الممتنع [illegible]

[illegible]

[illegible] المعدوم [illegible] الموجود [illegible]

[illegible] المعدوم [illegible] الموجود [illegible]

[illegible]

[illegible]

والمعلوم ليس [illegible] حتى يكون نقيض [illegible] المعلوم [illegible] والنقيض [illegible]
[illegible] النقيض [illegible] مفهوم [illegible]

[illegible] الكلام [illegible]
[illegible]
[illegible] المشتق من [illegible] المشتق [illegible]
مشتق [illegible]
من [illegible] المشتق [illegible]
[illegible]
[illegible] الموجود [illegible] المعدوم [illegible] الكلام [illegible] المعلوم [illegible]
[illegible] المعلوم [illegible]
الموجود [illegible] المعدوم [illegible]
[illegible] مفهوم المعلوم [illegible] المشتقات [illegible] المعدوم [illegible] المعلوم [illegible]
[illegible]
[illegible] المعلوم [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] المشتقات [illegible] معلوم [illegible]
[illegible] المشتق [illegible] المعلوم [illegible]
[illegible]
[illegible] الموجود [illegible]

[illegible]

[illegible] تقسيم المشتق [illegible]

[illegible] المشتق [illegible]

[illegible] تقسيم [illegible]

[illegible]

[illegible] المحقق [illegible] الموصوف [illegible]

[illegible] المشتق [illegible]

[illegible] المحقق [illegible] الموصوف [illegible]

[illegible]

ولما نظر الى التقسيم الثاني [illegible] الثلاثة [illegible] موجود والمعدوم المنفي والمعدوم الثابت وكلام في التقسيم [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]